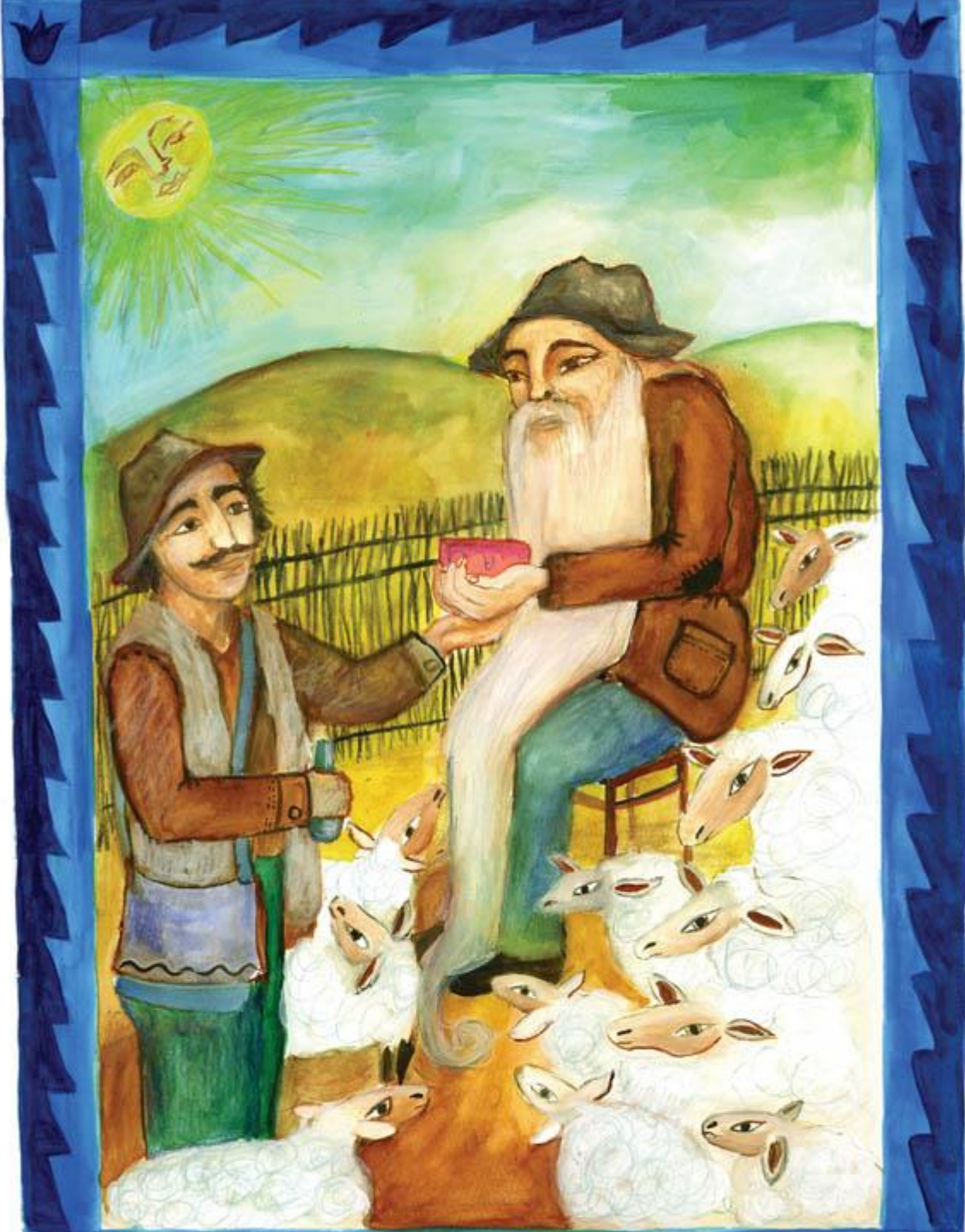

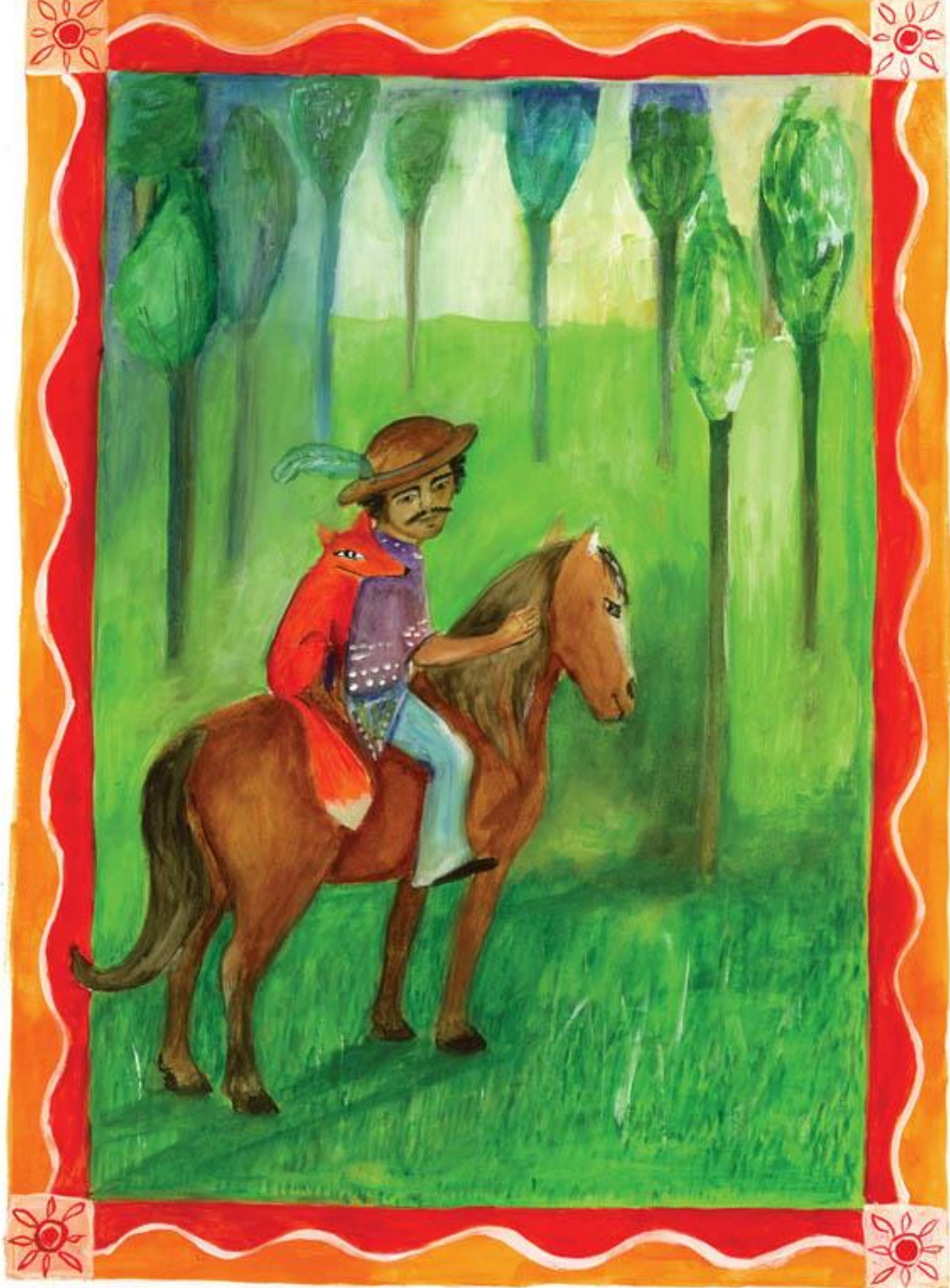
A klinikai szakpszichológiai szakképzés helyzete ma Magyarországon

Prof. Perczel-Forintos Dóra
2022
Semmelweis Egyetem ÁOK
Klinikai Pszichológia Tanszék

A magyar lakosság pszichés egészségi állapota KATASZTROFÁLIS.

- a) Európában a legmagasabb arányú onkológiai és kardiovaszkuláris okokból bekövetkező halálozás.
- b) Kifejezetten rossz mentális egészségügyi mutatók: depresszió, öngyilkosság, alkoholizmus igen magas előfordulási aránya.

- Alkotmányban rögzített jog a fizikai és pszichés egészség védelme, fenntartása és megbetegedés esetén ennek gyógyítása.

- Alig léteznek a lakosság számára elérhető tb-finanszírozású pszichoterápiás rendelők (EFI-k). Tízmillió lakos mentális egészségének gondozására

2020-ban 420 klinikai pszichológus jutott az eü-ben (egy szakembernek kb. 33000 lakost kellene ellátni, leszámítva a magánrendeléseket)

- Érdekképviselő MOK Diplomás Tagozata
- DE: a magánrendelések színvonala **NAGYON kétséges** és nagyon változó a minőségbiztosítás hiánya miatt.

minimumfeltételek megfogalmazása

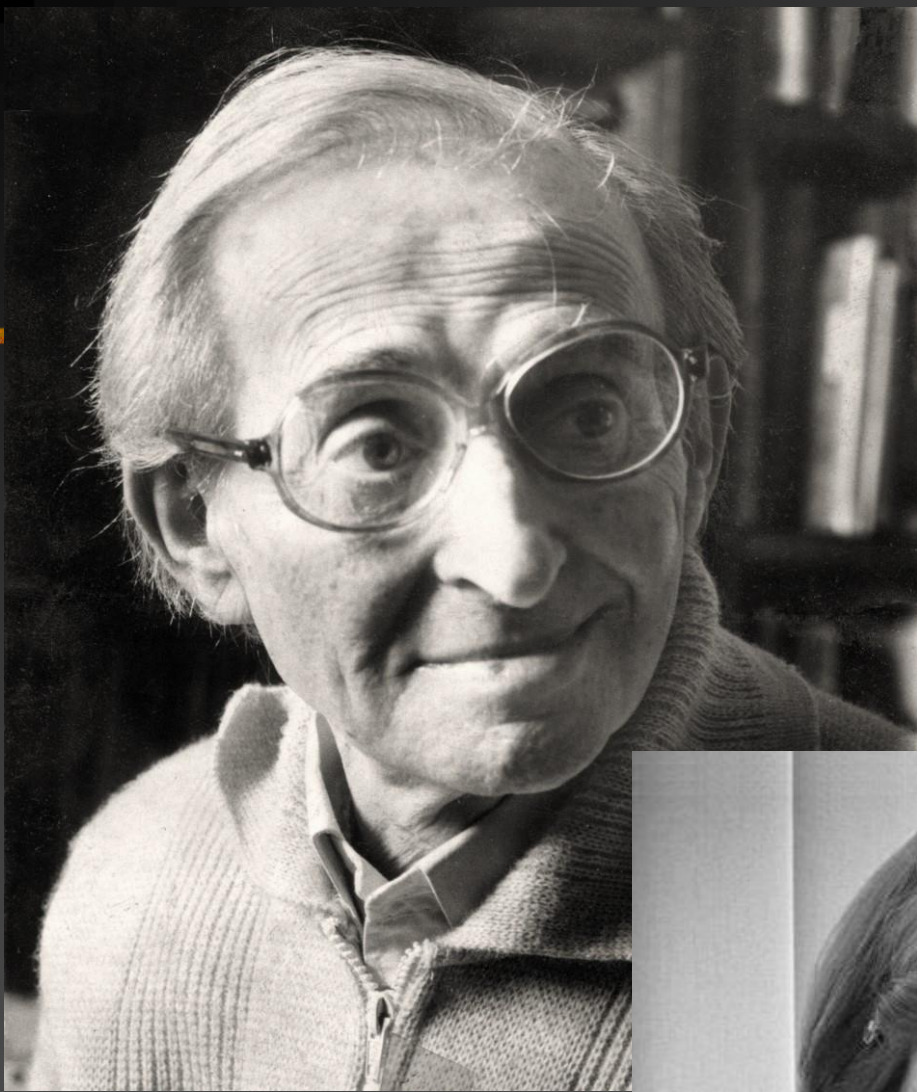

Törvényellenes helyzet

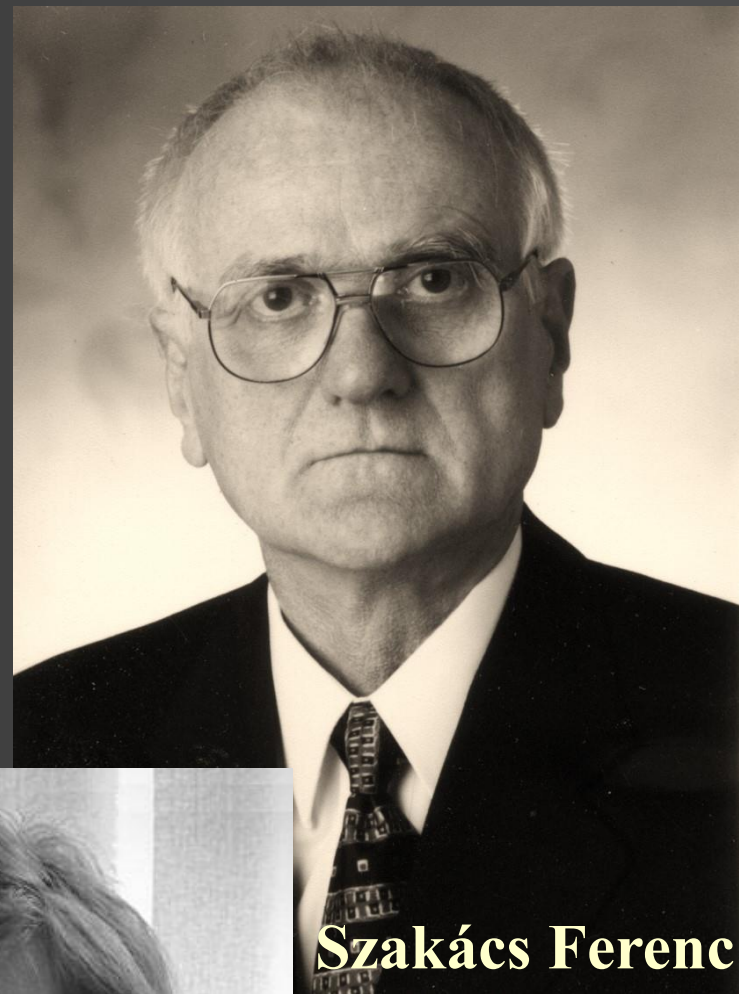
- ❑ Pszichés problémákkal (házassági, mh, stressz, túlterheltség vagy szorongás), nincs hova fordulni
- ❑ Álláshiány miatt klinikai szakpszichológusok alig elérhetőek az eü-ben
- ❑ Új lehetőség: **egészségügyi szolgálati jogviszony**

A klinikai pszichológia bölcsője: a „Lipót”

Mérei Ferenc

Szakács Ferenc

Bagdy Emőke

A Klinikai Pszichológia Tanszék története hazánkban 1.

- **1973: elindul a szakképzés az Orvostovábbképző Intézet (OTKI) Pszichiátria Tanszékén az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetben a „Lipóton” Prof. Moussong-Kovács Erzsébet, Dr. Szakács Ferenc vezetésével (1981-1998).**
- **1994-ben jött létre az önálló Klinikai Pszichológia Tanszék a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetemen (Bagdy Emőke tanszékvezető: 1994-2000)**

A Klinikai Pszichológia Tanszék története hazánkban 2.

- **2001: elindul a szakképzés Debrecenben és Pécsen is, tanszékvezető váltás az OPNI-ban (PFD)**
- **2002: a Tanszék integrálódott a Semmelweis Egyetemhez, s egyben az ország egyetlen önálló Klinikai Pszichológia Tanszéke, de még az OPNI bázisán**

Az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetből a Semmelweis Egyetem campusára (2008)

A Klinikai Pszichológia Tanszék története hazánkban 3.

- 2008 - az OPNI bezárása
- KPT és Szakambulancia
- a Semmelweis Egyetem campusán működik
- Funkcionális integráció
  - medikus oktatás
  - PhD képzés
  - betegellátásban szoros kapcsolat a klinikákkal
  - erre épül **2012-től a rezidensképzés**

- **Legújabb eredmények**

2012-től megnyílik a lehetőség a klinikai szakpszichológiában is a rezidensképzésre, pályázható helyek

Célja olyan fiatal szakember gárda nevelése, akik

- magas szakmai színvonalon képesek részt venni a betegellátásban és a kutatásban
- az egyetem oktatói utánpótlását, jövőendő oktató generációját jelentik

MEGHÍVÓ

ÚJRAKEZDÉS és MEGÚJULÁS: A KLINIKAI PSZICHOLOGIA VÁLTOZATOS ÉLETE

**20 éve a Semmelweis Egyetemen
az oktatás, a tudomány és a betegellátás
szolgálatában**

*Oktatás, kutatás,
gyógyítás: 250 éve az
egészség szolgálatában*

a Klinikai Pszichológia Tanszék
Semmelweis Egyetemhez csatlakozásának
20. évfordulója alkalmából rendezett, állófogadással
egybekötött ünnepségre

Semmelweis Egyetem | Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu> | Klinikai Pszichológia Tanszék

2022. JÚNIUS 10.

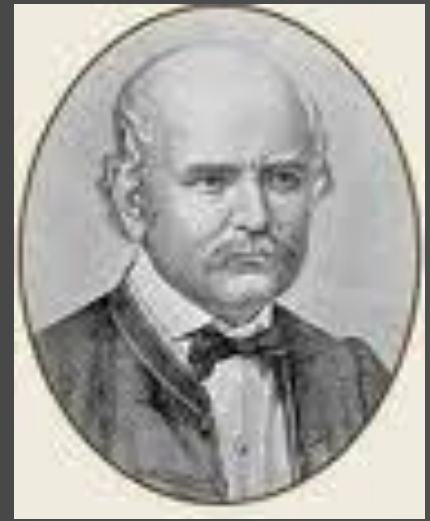

A klinikai pszichológia helyzete Európában

Hans Eysenck (1960):
tudós szakember modell
(scientist-practitioner)

Protokollokon és szakmai irányelveken alapuló gyakorlat (practice) a betegellátásban, a bizonyítékokon alapuló gyógyítás szellemében (Evidence Based Medicine)

A szakképzés alapelve a Semmelweis Egyetemen

- integratív szellemű képzés, hangsúllyal
- a modern bizonyítékokon alapuló módszereken,
ami professzionális etikai követelmény
- a szakma nemzetközi fejlettségi szintjén
működni a klinikai munkában

A szakképzés felépítése

- **Elmélet (50 óra/félév)**
  - **Bázisgyakorlat (40 óra/félév)**
  - **Készségfejlesztő gyakorlat illetve szupervízió (50 óra/félév)**
-

Elmélet

- I. félév: Pszichopatológia 1.,
Gyermekpszichiátriai kórképek
- II. félév: Pszichopatológia 2.,
Felnőttkori pszichiátriai kórképek
- III. félév: Pszichodiagnosztika és kutatásmódszertan
- IV. félév: Pszichoterápia I.: - pszichoanalitikus elmélet,
- rendszerszemlélet
- V. félév: Pszichoterápia II.: - általános kérdések
- kognitív viselkedés terápia
- VI. félév: Fejlődési pszichopatológia
- VII. félév: Mentálhigiéné és egészségglélektan
- VIII. félév: A klinikai pszichológia alkalmazási területei
(választható: onkológia, belgyógyászat, szülészet,
rehabilitáció)

Bázisgyakorlat

- I. félév: Első interjú, pszichopatológia, viselkedésdiagnosztika
- II. félév: Pszichopatológia, kognitív szempontú diagnosztika
- III. félév: Projektív tesztek, MAWI, SCID-II, Rorschach
- IV. félév: Projektív tesztek, MAWI, SCID-II, Rorschach
- V. félév: Neuropszichológia gyakorlat
- VI. félév: „Csere gyakorlat”:
  - Felnőtt szakosok – gyermekosztály
  - Gyermek szakosok – felnőttosztály
- VII. félév: Pszichiátriai osztályos gyakorlat
- VIII. félév: Osztályos gyakorlat alkalmazott területen

Készségfejlesztő gyakorlat

- **1. év: Alap- pszichoterápiás készségek, empátia tréning**
- **2. év: Pszichoterápiás szupervízió**
- **3. év: Kognitív viselkedésterápiás szupervízió**
- **4. év: Komplex szupervízió**
(három szempontú)

SZAKDOLGOZAT

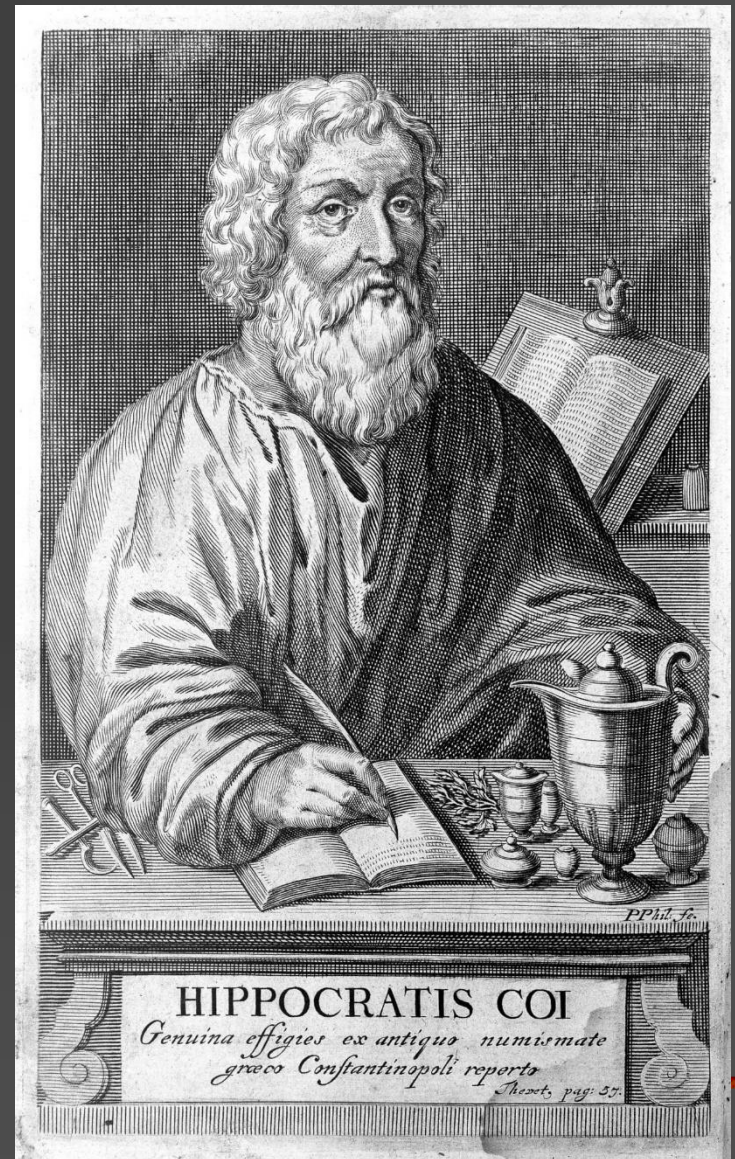
Komplex esettanulmány, amelyben a jelölt számot ad klinikai pszichológiai szaktudásáról és bemutatja korszerűen, többféle elméleti keretben értelmezve az esetvezetés folyamatát.

„A beteg java a legfőbb törvény”

Hippocrates

Kr. e. 460 – 377

Alapszakma - szakképesítések

- A pszichológus szakma - mint a jogászoké - alapszakma, amelyre egymástól eltérő szakképzettségek épülnek, különböző jog- és hatáskörrel.
- Egészségügyi szakképzettséggel és a gyógyításban való részvételhez jogosítvánnyal, csak a klinikai szakpszichológusok rendelkeznek.

Az Eütv. külön nevesíti a klinikai szakpszichológusokat (Eütv.103.§.2.) s meghatározza tevékenységüket, ami

- a) a lelki egészség megőrzésére, fejlesztésére és helyreállítására,
- b) a lelki zavarok megállapítására, vizsgálatára és okainak feltárására,
- c) egyes betegségek diagnosztizálásához szükséges pszichodiagnosztikai vizsgálatok végzésére, valamint
- d) a lelki zavarok pszichológiai módszerekkel történő korrekciójára irányul.

Klinikai Szakpszichológus és Klinikai Szakpszichológus Pszichoterapeuta Tagozat (2011-2015)

CÉLKITŰZÉSEK

- 1) Klinikai szakpszichológia nagyobb szerepe a betegellátásban
- 2) Betegbiztonság növelése - evidenciákon alapuló ellátás jobb elérhetősége
- 3) Nagyobb részvétel a prevencióban

Elnök: Dr. Perczel-Forintos Dóra, PhD.

Tagok: Dr. Bugán Antal, Szabóné Dr. Kállai Klára

Ad 1) Klinikai pszichológia szerepének növelése a betegellátásban

Szakmai minimumfeltételek

- MK 73/2013 (XII.2.) EMMI rendelet).
- A) szakképesítéshez van kötve az egészségügyben (állami, privát) végzett szakpszichológiai tevékenység, ami nagy előrelépésnek tekinthető a korábbi szabályozatlan helyzethez képest
- B) a *szomatikus ellátás* számos területén elérhetőnek kell lenni a klinikai szakpszichológusnak valamilyen formában (egész állásban, részállásban, intézményen kívül vagy belül).

Minimumfeltétel szakmánként 73/2013.(XII.2.) EMMI rendelet

GYERMEK TERÜLET

- Csecsemő-, és gyermekgyógyászat
- Gyermekneurológia
- Fejlődésneurológia
- Gyermek-, és ifjúságpszichiátria
- Onkológia
- Gyermek-, és ifjúságaddiktológia

FELNŐTT TERÜLET

- Arc-, állcsont- és szájsebészet
- Belgyógyászat
- Angiológiai,
- Geriátria
- Neurológia és stroke
- Addiktológia
- Szívsebészet
- Kardiológia
- Szülészeti, nőgyógyászat

Minimumfeltétel

73/2013.(XII.2.) EMMI rendelet

Végzettség:	Kötelező foglalkoztatni:		Elérhetőnek kell lennie:		Összesen:
	Teljes munkaidő	Rész munkaidő:	Intézményen belül:	Intézményen kívül:	
FELNŐTT Klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus / pszichológus	28	11	27	19	85
GYERMEK Klinikai és mentálhigiénia szakpszichológus / pszichológus	4	3	1	2	10
Neuropszichológus	3	2	2	0	7
Klinikai addiktológiai szakpszichológus	3	0	1	0	4
Munkapszichológus	2	0	0	0	2
Összesen:	40	16	31	21	108

Az egyes intézménytípusokra előírt klinikai szakpszichológus létszám

„Kuruzslótörvény”: a Büntető Tvk. 2020/02.15-től hatályos módosítása

11. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 187. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki ellenszolgáltatásért vagy rendszeresen

a) az orvosi gyakorlat,

b) a pszichoterápiás gyakorlat vagy

c) a nem-konvencionális gyógyító és természetgyógyászati eljárások

körébe tartozó tevékenységet jogosulatlanul fejt ki, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Szakmai Kollégium tevékenysége

ÚJ ALAP SZAKVIZSGÁK AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN

(22/2012. (IX. 14.) EMMI rendelet)

- Neuropszichológiai szakpszichológia (4 év)
- Alkalmazott egészségpszichológiai szakpszichológia (3 év) - SZTE
- Feladat: kompetencia-határok korrekt tisztázása

REZIDENSKÉPZÉS A KLINIKAI PSZICHOLÓGIÁBAN

(2012 szeptember óta)

PSZICHOTERÁPIA (ráépített szakvizsga)

- 4 év a klinikai szakpszichológus szakvizsga + 2 év a pszichoterapeuta szakvizsga = 72 hónap (6 év) 3
4
- Alkalmazott egészségpszichológiai szakpszichológia (3 év) + 3 év pszichoterapeuta szakvizsga = 72 hónap (6 év)

Ad 2) Betegbiztonság növelése - evidenciákon alapuló ellátás
jobb elérhetősége, irányelv fejlesztés világszerte
Itthon sajnos leállt, helyette itt a Semmelweis Egyetemen
folytatjuk

EGYES BETEGSÉGEK KEZELÉSI IRÁNYELVEINEK KIDOLGOZÁSA

- Egységes színvonal biztosítása az ellátásban
- Bizonyítékokon alapuló ellátási formák finanszírozása
- Progresszivitás az ellátásban
- Interdiszciplináris szemlélet
- Konszenzus – egy betegség, egy irányelv 3
- Tanács szervezi, Tagozat hagyja jóvá 5

AZ EGYETEM MUNKATÁRSAI ÁLTAL
BEADOTT VÉDŐOLTÁSOK SZÁMA - 2022.
SZEPTEMBER 11.

Egyetem | Neptun | Moodle | Telefonkönyv | Munkatársaknak | Webmail

KAROK

Klinikai Pszichológia Tanszék

SEMMELWEIS EGYETEM, ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR

RÓLUNK > OKTATÁS > KUTATÁS > **BETEGELLÁTÁS** > MINDFULNESS > HÍREK > ELÉRHETŐSÉGEK GYIK ENGLISH

Nyitólap / Betegellátás / Terápiák /

KEZELÉSI IRÁNYELVEK (NICE)

Legfontosabb cél továbbra is: „a beteg érdeke mindenek felett” (Hippocrates)

- Mi a beteg érdeke?

Hozzáférés a korszerű, hatékony pszichoterápiához
(Improved Access to Psychotherapies, Layard, 2000)

- Mi a klinikai pszichológus érdeke?

(A beteg) hozzáférése a korszerű pszichoterápiához
(Improved Access to Psychotherapies, Layard, 2000)

Ennek érdekében

- elsősorban szakmai (nem személyes!) szempontok érvényesülése
- párbeszéd és kölcsönös tisztelet

Klinikai szakpszichológusok kamarai képvisellete

MOK Diplomás Területi Szervezet (DTSz),

elnök: Prof. Bugán Antal (2016-2019)

Szélesné Dr. Ferencz Edit (2019-)

Kamarai tagság előnyei

- Érdekvédelem
- Minimumfeltételek érvényesítése: pszichológus állások
- Fizetésemelés
- Szakvizsga után klinikai szakpszichológusi fizetés a szakorvosi bértábla alapján
- Kedvezmények, ld. MOK hírek

Kamarai tagság

- *Ekt. 14/A. §. (1)*³⁹ **Egészségügyi tevékenységet** - jogszabályban megállapított egyéb feltételek mellett - a (2) és (2a) bekezdésben meghatározott kivételekkel csak az végezhet, aki tagja az adott tevékenység végzésének feltételeként előírt szakképesítés szerint illetékes szakmai kamarának.
-
- *(1a)*⁴⁰ A nem orvos- és egészségtudomány képzési területen szerzett alap szakképesítéssel rendelkező, de egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzés keretében egészségügyi szakképesítést szerzett egészségügyi dolgozók esetében az (1) bekezdés szerint illetékes szakmai kamara a Magyar Orvosi Kamara.
- *(1b)*⁴¹ A Magyar Orvosi Kamara kérelemre az (1a) bekezdés szerinti szakképesítéssel rendelkező személlyel - amennyiben a kamarai tagság e törvényben meghatározott további feltételei fennállnak - abban az esetben is tagsági viszonyt létesít, ha a kérelmező nem minősül egészségügyi dolgozónak.

A klinikai szakpszichológia egészségügyi ágazati beágyazottsága

- Az egészségügyért felelős miniszter javaslattevő, véleményező és tanácsadó szakmai testülete.
- Tagozatokból áll.
- Munkájának támogatására szakmai kollégiumi tanácsok működnek.

Egészségügyi Szakmai Kollégium

Klinikai Szakpszichológiai és Pszichoterapeuta Klinikai Szakpszichológiai Tagozat

- A megelőzés és a betegellátás összevetése a szakmai szabályaival, legjobb gyakorlattal
- Dokumentációs rendszer és az adatszolgáltatás minőségi követelményeinek meghatározása és értékelése
- Konzultáció
- Szakmai felülvizsgálat

OKFŐ

Klinikai Szakpszichológiai és Pszichoterápiás Klinikai Szakpszichológiai Szakterületi Vezető

Egészségügyi Kamarák

Magyar Orvosi Kamara
Diplomás Tagozat

ÁNTSZ

Klinikai Szakpszichológiai és Pszichoterápiás Klinikai Szakpszichológiai Szakfelügyelet

- Ágazati érdekvédelem
- Tagi nyilvántartás
- Ágazati jogszabályok véleményezése

- Ágazati jogszabályok
- Egyedi panaszvizsgálat hatósági céllal.

Jó utat!